

12. DOKLADNI LIST

k 13. listu Novic. 1849.

Kdor želi, kako oznanilo v *dokladni list* natisniti in Novicam perdjati, plača za vsako verstico z navadnimi srednjimi čerkami 4 kr., če oznanilo le enkrat natisniti da; dvakrat 5 kr. trikrat pa 6 kr. J. Blaznik.

Oznanila c. k. deželnega poglavarstva.

(56.)

Mi Franc Jožef prvi, po milosti božji Cesar Avstrijski, kralj Ogerski in Česki, kralj Lombardijski in Beneški, Dalmatinski, Horvaški, Slavonski, Galicije, Lodomerije in Ilirije, nadvojvoda Avstrijski, vojvoda Lotrinški, Solnograški, Stajarski, Koroški, Krajnski, Zgornje in Dolnje Šlezije, veliki knez Erdeljski, mejni grof Marski, pokneženi grof Habsburški in Tiroljski
i. t. d. i. t. d.

Ker smo spoznali, de je zovoljo hitre in popolne odprave podložne zavéze, ktera je bila v postavi od 7. kimovca 1848 vzdigjena, in zavoljo enakosti in oprostenja (sfrajanja) vsih gruntov in zemljiš, ravno tako pa tudi zavoljo presojenja in poplačanja pravičniga odškodovanja, ktero je bilo v ravno téj postavi gruntnim in desetinskim gospóskam zagotovljeno, potreba, de se nekatere téj postavi primérne postave dajo, in sosebno v vsaki deželi take komisije napravijo, ki bodo to reč po téj postavi dognale, de bo od ene strani podložnik vedil, pri čém de je, in koliko bo pravična tarifa odškodovanja znesla, po kateri bo zamogel potém vse v téj postavi zagotovljene dobičke čez in čez vživati, od druge strani pa tudi, de bo grunt na in desetinska gospóska kmalo plačilo prejela, ktero ji po ravno téj postavi gré, smo po nasvetovanji Svojih ministrov sklenili, in ukažemo, kakor sledi:

§. 1.

Tlaka in plačila za tlako gosačev in na podložne grunte štiftanih kajzarjev so po §. 5 postave od 7. kimovca 1848 brez odškodovanja odpravljene.

§. 2.

Deželne komisije, ki se imajo v vsaki deželi postaviti, bodo gledé na lastne okoljstave posameznih dežel presodile in določili, ktere davšine, ki so se pod raznimi iméni odrajtovale, so v 5. razdelku postave od 7. kimovca 1848 zapopadene, in imajo torej brez odškodovanja nehati; one bodo tudi presodile, ktere dolžnosti in davšine v 6. razdelku imenovane postave padejo, in imajo tedej le z odškodovanjem nehati. Ravno té komisije bodo pa tudi presodile, ktere dolžnosti imajo po 5. razdelku imenovane postave z nehanjem njim nasprotnih pravic nehati.

§. 3.

V določbah 3. in 6. §. postave od 7. kimovca 1848 je vsaka gruntu stanovitno upisana desetina zapopadena, ako ravno iz podložitva ali iz gospóskiniga posestva ne izvira.

§. 4.

Pravice les sekati in pašne pravice, potem sužne pravice (Servitutsrechte) med gospóskami in njihovimi dosedanji podložnimi ostanéjo veljavne, dokler se s poplačanjem ne vzdignejo, in se imajo s poplačanjem odpraviti, razun senožetnih in pašnih pravic vaških gospósk, ki so v §. 7. postave od 7. kimovca 1848 brez odškodovanja odpravljene in pa razun prahne in sternašne pašé.

Odprave in odškodovanje se bo za vsako deželo posebej po njenih lastnih okoljstavah bolj natanjko določilo.

§. 5.

Davšine, ktere iz emfitevtskih in drugih pogodb ali kontraktov zastran delitve premoženja izvirajo in ktere imajo po §. 8. kimovca 1848 brez odškodovanja nehati, se imajo odrajtovati, dokler se odkupljenje ne zgodi, samo s tem razločkam, de se imajo tlake že zdaj v denarjih pobotati. Dogotavljenje tega odkupljenja je delo deželnih komisij.

§. 6.

Davšine v naturi, ktere se ne odrajtujejo po desetinski pravici, kot primerjen del dohodkov v sadežih, ampak ktere se kakor nepremenljiva davšina cerkvam, šolam in faram ali za druge srenjske potrebe odrajtujejo, po postavi od 7. kimovca 1848 niso odpravljene, pa se imajo tudi odkupiti.

§. 7.

Za časne gruntne, štantne in štantne pogodbe zastran gruntov postava od 7. kimovca 1848 ne velja.

§. 8.

Pri presoditvi odškodovanja za davšine, ki se imajo po §. 3 in §. 6 postave od 7. kimovca 1848 po plačilu odpraviti, se je po tem le ravnati:

Odškodovanje, ki se ima opravičenimu (gruntne gospóski i. t. d.) dati, se po pravični spodobnosti razméri po ceni dolžnosti.

§. 9.

Davšine v pridelkih se v denarjih po tisti ceni prerajtajo, ktera je v stanovitnim katastru gruntnih davkov postavljena. Za tiste kraje, za ktere katastralne cene doslej še niso postavljene, se ima cena pridelkov tako prerajtati, kakor sicer stanovitni kataster nanése.

§. 10.

Cene družih davšin v naturi od kmetijskih pridelkov se prerajtajo po katastralnih cenah, in kjer téh ni, po njim primerjeni vrédnosti.

§. 11.

Dela v tlaki se cenijo po tisti razméri, v kateri stoji cena prisiljeniga dela k svobodnemu delu. Pri tem presodku se je terdno in zvesto te postave deržati, de se cena prisiljeniga dela nikoli višji, kakor sa tretjino (tretji del) cene svobodniga dela ne smé vzéti.

Tam, kjer med tistimi, ki prejéjajo, in med unimi, ki odrajtujejo, že zdaj manjši pobotna ali odkupna cena obstoji, kakor je ravno imenovana razméra, se ima odškodovanje po manjši odkupni ceni prerajtati. Cena tako imenovane mérijene tlake, to je, tlake za določene dela se ima po cenitvi postaviti.

§. 12.

Nepremeljive davšine v denarjih, kakor tlačanski in desetinski denarji ali davšine vsake druge sorte se imajo po obstoječi gotovi tarifi ceniti.

§. 13.

Obresti (čimži) od denarjev, ki so se doslej vsajnu, starih bankovcih ali tako imenovanim slabim denarji dajale, se tako nazaj prerajtajo, de 250 goldinarjev taciga slabiga denarja 100 goldinarjev dobriga denarja verže.

§. 14.

Za odrajtovila pri premenjenji posestva, ki se ne na emfitevtske pogodbe med pravim posestnikom in med unim, ki ima samo vžitek grunta, ampak na deželo vladbino ustavo, na postavo ali na podložtvino razmero opérajó, se odrajta odškodovanje po srednji rajtingi od tridesetih lét iz deržavne denarnice zazdej po létnih brištih; tode pri tej rajtingi se ima štibra odrajtati, ktera se je mogla od prejéembe téh davkov odrajtovati; tudi stroški pri gruntnih bukvah se morajo preč vzéti in tisti dél stroškov za sodništvo in politiško vladarstvo, ki ni toliko vergel, kolikor takse in vse druge nasprotne davšine tudi v tej rajtingi preč vzéti. Kako se imajo davšine od premémbe posestva odškodovati, ki se na emfitevtske pogodbe opérajó, bodo postave razsodile.

§. 15.

Od vrednosti ali cene vsih po postavi od 7. kimovca 1848 odpravljenih ali za odpravo namenjenih davšin razun odrajtovil od premenjeniga posestva se odvzame vrednost ali cena nasprotnih dolžnost, ktere je iméla gruntna ali desetinska gospóska podložnim pri spolnjenji njih dolžnosti odrajtovati. Vrednost ali cena nasprotnih dolžnost se ima pa ravno takó, kakor cena ali vrednost davšin prerajtati, in doplačanje se nima nikoli zgoditi, tudi če bi cena nasprotnih dolžnost cene davšin preségla.

§. 16.

Od na to vižo prerajtane cene vzdignjenih davšin se ima ena tretjina (en driteljc) za davk, kteriga je iméla gruntna gospóka od téh dohodkov plačevati, potem za priklade k temu davku, za stroške pri pobéranji téh davkov in kar še sicer v nič pride, kakor za pobotanje eniga k drugimu preč odvzeti.

§. 17.

Dve tréttjini (dva driteljca), kteri čez imenovano pobotanje ostanete, storite méro odškodovanja, ktero gospóskam gré.

§. 18.

Eno dvéh tréttjin prevdarjene cene ima za davšine, ki so po 3. in 6. razdélku postave od 7. kimovca 1848 s poplačilam vzdignjene, ako se ne operajo na emfitevtske ali druge pogodbe zastran delitve lastnine ali na kako duhovno štiftingo, podložni plačati; drugo tretjino pa ima vsaka dežela za-se iz deželniga premoženja odrajtati. V deželah, v kterih pripravniga deželniga premoženja za ta namen ni, ali kjér ga je premalo, posodi za ta čas deržavna denarnica, kar manjka, na rajtingo proti temu, de deržava s samo deželo to reč poravná.

§. 19.

Odškodovanje tistih dolžnost po §. 17 postavljeni razméri, ktere se na emfitevtske ali druge pogodbe zastran delitve lastnine ali na kako duhovno štiftingo opérajó, ima podložni sam plačati.

Ta postava samo takrat ne veljá, ako létni znesek, ki se ima po §. 17 za odškodovanje odrajtati, sam ali pa skupej z odškodovanjem, ktero

se ima po §. 18 za gruntne dolžnosti odrajtati, 40 od sto čistiga dohodka podložnih gruntov preséze.

Kadar je tako, se ima znesek, za kteriga odškodovanje imenovana razmera od 40 od sto preséze, iz deželniga premoženja prerajtati, če pa dežela tega ne zamore, iz deržavne denarnice na posodo vzeti, tode vselej tako, de podložni ne smé nikoli menj, kakor polovico razmere po §. 17 storjene, to je, nikoli menj kakor tretjino po §. 15 presojene cene odrajtati. Čisti dohodek se ima v deželah, v kterih je cenitev dohodkov po katastru gruntnih davkov dogotovljena, po prerajtanji tega katastra, — v družih deželah pa se ima po cenjenih dohodkih začasnih gruntnih štiber prerajtati, od kterih se imajo pa stroški za obdelovanje odvzeti.

§. 20.

Plačila, ktere se imajo po postavah tega patenta odrajtati, se plačajo v deržavne (cesarske) kase, ki se bodo zavoljo tega na znanje dale, po brištih vsake kvatre; gruntne gospóske i. t. d. imajo znesek odškodovanja, ki jim gré, v pollétnih brištih za pretečeni čas v deržavnih kasah prejematí.

§. 21.

Kakor se pobérajó cesarski gruntni davki ali fronki, ravno takó se bodo pobérale tudi te plačila. Izterjevanje teh plačil vživa tiste prédnje pravice, kakor jih imajo cesarski davki pri zadolženih in na kant djanih posestvih.

§. 22.

Sploh za postavo veljá, de, če se vsakolétno plačilo, ktero ima podložnik po postavljeni tarifi odrajtati, na dvajseterno šumo kakor kapital povzdigne, ta šuma kakor dolg, ki na oprosténim gruntu po postavi pred vsimi drugimi (intabuliranimi ali prenotiranimi) dolgmi zapisana stoji in pravice cesarskih davkov vživa. Posebne postave bodo to réc na tanjko določile. Vsi gosposkini opravi zastran téh reči v gruntnih bukvah se imajo brez plačila zgoditi.

§. 23.

V vsaki deželi je poskerbéti, de se podložnim, kteri želé namest v odškodovanje prerajtaniga lét-niga plačila, celi odškodovanjski kapital na enkrat ali pa v enacih brištih odrajtati, mogoče stori, se lahko, kmalo in nepredragó svojih odškodovanjskih dolžnost znebiti.

§. 24.

Ako je grunt, kterimu so nehane odrajtovila vsako léto gotov dohodek prinesle, zadolžen ali z družimi dolžnostmi obložen, se ima pri odrajtovanji odškodovanje po deželski pravíci, kolikor je mogoče, za to skerbeti, de se pravice tistiga ne poškodovajo, ki ima kaj tirjati. Sploh se ima skerbeti, de se imajo odškodovanjske pravice, ki so se nekadanji gospóski iz odprave dohodkov narastle, pri zadévnih gospóskah v očitnih bukvah in sicer brez plačila očitne storé.

§. 25.

V zljajšanje tistim, kterim odškodovanje gré, se skaže, de se jim tudi še pred popolno prerajtaním odškodovanjem, ktero jim gré, tretjina lét-niga odškodovanjskiga plačila naprej plača, ktera tretjina so jim, kakar njih dosedanji pravni dohodek po postavi pričijočiga patenta po cenitvi odpravljenih dolžnost zarajta.

Te naprejšnje plačila imajo veljati na rajtingo popolniga odškodovanja, ki se ima prerajtati, in se imajo, ako dežela ni dovolj premožna, iz deržavne denarnice na rajtingo tistih, ki so dolžni, odškodovati, in s tem plačati, de se pri končnim odško-

dovanji zarajtajo in na tabularne razmére po postavah pravice gleda.

§. 26.

De se pobotanje med tistimi, ki imajo odškodovani biti, in med unimi, ki imajo plačati, olajša, in de se za odškodovanje enaki čas postavi, se imajo davšine, ki so za navadno léto 1848 v dolgu ostale, in iz po §§. 3 in 6 postave od 7. kimovca 1848 z odškodovanjem odpravljenih pravic doplačati, tode se ima šesti dél tistiga, kar znesejo v léto, doli pustiti.

Pri tarifi téh odrajtovil se je po postavah ravnati, ki so v tem patentu v §§. 8 do 13, potem v §. 15 za prerajtovanje odškodovanja postavljene.

Tako prerajtane zaostane doplačila imajo dolžniki s cesarskim davkam v deržavne denarnice plačati, iz katerih se imajo tistim odrajtati, katerim odškodovanje gré.

Temu nasproti pa podložni ne poverne dalje tistiga davka, ki ga je gruntna gospóska od odpravljenih dohodkov za davkovsko léto 1848 odrajtala, kakor se ima tudi létno odškodovilo še le po pretéku léta 1848 začéti.

§. 27.

Mertvaški in deseti denar za preméne posestva, ki so se pred 7. kimovcam 1848 zgodile, ima podložni gospóskam samo plačati, če je, kar mertvaški denar utiče, kdo pred 7. kimovcam 1848 umerl, in če je, gledé desetiga denarja, pred tem časam prošnja za prepis posestva storjena bila; za emfitevtske pogodbe v tem patentu previdene se bodo o svojim času posebne postave dale.

§. 28.

Zaostane doplačila, ki so se nabrale iz v §. 1 tega patenta prejemané gostaške in kajžarske tlake, kakor tudi iz po §. 5 postave od 7. kimovca 1848 brez odškodovanja odpravljenih pravic, imajo, kolikor léto 1848 zadenejo, brez odškodovanja odpasti, razun sojniških taks in taks za gruntne bukve.

§. 29.

V vsaki deželi in v vsaki kresij se bodo posebne komisije v izpeljanje pričijočih določb postavile, pri katerih se bodo pravice gospósk in podložnih pravno namestovale.

§. 30.

Pritožbe zoper cenitvo odpravljenih davšin se bodo brez vsiga družiga presojevanja po možéh razsodile. V ta namen ima gospóska eniga, podložni enigá možá, oba možá pa tréjtjiga izvoliti.

§. 31.

Posebni ukazi bodo sostavljenje komisij določili in postavili, kako se bo pri téh komisijah in pri razsojevanji po možéh ravnalo.

§. 32.

Posebne postave se bodo dale zastran odškodovanskiga katastra v vsaki deželi in zastran osnovanja deželnih kreditnih kas, zato de se bodo podložni berž in berž popolnoma rešili, gospóske pa odškodovanje dobile, katero jim gré.

§. 33.

Vse pisma in, kar se pri gospóskah zastran prerajtovanja in odrajtovanja odškodovil za dolžnosti, dela in davšine, ki so po postavi od 7. kimovca 1848 odpravljene, v pisma postavlja, imajo brez štampeljna biti.

§. 34.

Za gališko kraljéstvo se bo posebna postava zastran patenta od 17. maliga travna 1848 in postave od 7. kimovca 1848 dala.

§. 35.

Kar postavo od 7. kimovca 1848 in njeno izpeljanje za dalmatinsko kraljéstvo utiče, se zavoljo tam obstojéčih posebnih okoljstav, ki se imajo še bolj natanjko določiti, ta reč še posebnimu opravilstvu prihrani, ki se ima brez odloga začéti.

§. 36.

V vsih družih deželah, za ktere je bila postava od 7. kimovca 1848 dana, se imajo postave tega patente berž začéti izgotovljati.

§. 37.

Ministram notranjih oprav, pravice in denarstva je naročeno, patent izpeljati in potrebne postave in povelja dati.

Dano v Našim kraljévim glavnim mestu Olomucu 4. sušca 1849.

Franco Jožef.

(L. S.)

Schwarzenberg. Stadion. Krauss. Bach. Kordon Bruck. Thinnfeld. Kulmer.

Št. 5705.

Razglas

(55.) (1)

c. k. ilirskiga poglavárstva. — Po ukazu visociga ministerstva notranjih oprav od 13. sušca 1849 št. 1508 se to le sploh na znanje da:

Kér je bil drat pri telegrafih ali urnokazih že večkrat vkraden in podert, se vidi ministerstvo notranjih oprav in pravic v priložnosti, v varstvo té posebno važne deržavne naprave in v svaritev tistih, ki kaj taciga storé, opomniti, de se ima imenovano, kakor tudi vsako drugo hudobno poškodovanje telegrafov po §. 74 strahovavne postave I. déla kakor hudodélstva očitne silodélnosti z jéčo med 6 mésci in 1 létam, po méri hudobnosti in škode s težko jéčo od eniga léta do petih lét kaznovati ali štrafati.

V Ljubljani 16. sušca 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 5038.

Naznanilo

(54.) (1)

c. k. ilirskiga poglavárstva. — Zastran ravnanja s pét, štiri in tri in pol percentnimi obligacijami ogerske dvorne zbornice ki so bile 1. sušca v serii 267 vzdignjene.

§. 1.

Po sklepu c. k. denarstviniga ministerstva od 1. sušca 1849 se naznani, gledé na ukaz od 14. listopada 1829 št. 25642, de se pét, štiri, in tri in pol percentne obligacije ogerske dvorne zbornice ki so bile 1. sušca 1849 v serii 267 vzdignjene, in sicer:

Št. 3178 s trinajstino ($\frac{1}{13}$),

„ 5484 „ polovico,

„ 5484 „ desetino ($\frac{1}{10}$) kapitala,

„ 5661 do vjemama 5846 s polnim kapitalnim zneskam po določilih narviksiga patenta od 12. sušca 1818 za nove pét, štiri in tri in pol percentne v dobrim denarji izplačljive deržavne dolžne liste zamenjajo.

§. 2.

Zamenjujejo se pri kreditni denarnici v Budi (Ofen.) Posestnikam tacih obligacij, katerih obrestljivost (Verzinsung) je pri kaki drugi kreditni denarnici naravnana, je pa na voljo dano, jih pri tisti kreditni denarnici zamenjati, pri kateri so obresti ali čimže doslej prejémali.

§. 3.

Obresti novih deržavnih dolžnih listov v do-

brim denarji grejo od 1. sušca 1849, in obresti v šanji, ki so od starejih dolžnih listov do tistih mal še v dolgu, se plačajo pri zaméni obligacij.

V Ljubljani 8. sušca 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 4687. **Razglas** (48.) (3)

c. k. ilirskiga poglavárstva, s katerim se narvikši sklep od 30. rožnika 1842 zastran državni-ga kôpa premogov (Steinkohlen) ob veljavnost dene.

Njih Velicástvo so z narvikšim sklepam, danim v Olomucu 15. svečana 1849 zastran državni-ga kôpa premogov ukazali:

a) de posebne pooblastenja, ktere so po sklepu od 30. rožnika 1842 državnim kôpam (Schür-fungen) premogov dane, prihodnjič za take der-žavne dela več ne veljajo, ampak de imajo tim-več z vsakim drugim rudokopstvom enake pra-vice in de se ima pred gorniškimi sodnijami enako z njimi ravnati;

b) de se imajo temu naspróti državni premogo-kôpi, kateri že obstojé, in kateri so pod varstvom sklepa od 30. rožnika 1842 začeti, z gorniškimi pismi zavarovani, tadaj po gorniš-kih pravicah državi pridobljeni biti, če ravno še niso gotovi (findig) postali, zavoljo mnogo-tere koristi, ktera iz tako posebitiga narodni-ga zaklada očitnemu blagru izvira, od v to po-klicanih gospósk nadaljevati in de imajo za nje posebne po sklepu od 30. rožnika 1842 dane pooblastenja še dalje veljati;

c) de se ima vsaka pritožba, ktere privatni gôr-niki zavoljo kroténja njih že pridobljenih gôr-niških pravic po državnih premogokopstvih storiti imajo, od na državne stroške poslanih komisarjev na mestu pregledati in zastran tega to storiti, kar se v varstvo privatniga gorništva pravično in dobro skaže.

Te pravila se dajo po sklepu c. k. ministerstva za deželno omiko in gorníštvo od 21. p. m. št. 190 sploh na znanje.

V Ljubljani 5. sušca 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 3726. **Razglas** (47.) (3)

c. k. ilirskiga poglavárstva. — Po ukazu visociga denarstviniga ministerstva od 6. svečana t. l. št. 35277/1645 se sledéče sploh na znanje da:

V polajšanje vzajemnosti (Verkehr) se vse navedéno blagó, navestenje nej se zgodi zakajkoli, od doslej zapovedane stavbe k vradnijam (vmesnim vradnijam), ki so ob cesti k vradnii, h kateri je blagó navedeno, oprosté ali sfracajo, če so pisma zastran tega blaga po iménstvu in miri colne tarife za vpeljevanje blaga storjene, tode veljajo tu-kaj sledéče izjémbe:

1) Blaga, ki se samo po postavah za prečuvanje notranje vzajemnosti (zavoljo kontroliranja bla-ga) od ene vradnije na drugo navéde, tudi ta-krat ni treba k vmésnim vradnijam staviti, če pismo ni po iménstvu in miri vpeljavné colne tarife storjeno.

2) Blagó, ki se skózi pelje, mora vselej zavoljo vradnijških opravil, ki so v §. 158 colniga in državno samoprodajstviniga réda zapovedane, se k tisti colnii postaviti, ktera je na poti, po kateri ima blagó iti, nesredkama pred izstopno vradnijo.

3) Blagó, ktero gre na vzéti poti memo vmésnih colnij, ni oprosteno od stavbe k colni vradnii ali harmici, ki je v vmésni colnii postavljena,

4) Tudi blagó se mora k izstopnim in vstopnim vradnijam postaviti, ktero znotraj colno linijo dotikajočo vzajemnost od kakiga znotraj ktere po morju, ptujih deželah ali v colni okraj nevezetih deželah ločene pokrajne h ka-ki vradnii v drugo pokrajno iti ima.

5) Pravila, kako se je zadržati, kadar se nave-deno blagó naklada ali preklada, kadar se dru-ga pot vzame ali se pri vožnji kaj naključí, se s pričijočo postavo ne premené.

V Ljubljani 19. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 4059. **Razglas** (46.) (3)

c. k. ilirskiga poglavárstva. — De se sploš-na vzajemnost (Verkehr), kolikor je po obstojé-kih okolišinah mogoče, v novič olajša, je ministerstvo za kupčijstvo, obertnost in očitne zidarije v ras-méri portov c. k. pošt preméno naredilo, de se ima po 1. malim travnu 1849 od prostiga lista (pisma) za daljavo od več ko 10 do 30 milj 6 kraj-carjev porto plačevati, ko se sedaj to porto od daljave od 10 do 20 milj térja.

To se da po sklepu gori imenovaniga ministerstva od 14. svečana t. l. št. 137 s tem opominjem sploh na znanje, de druge naprave ukaza denarstviniga ministerstva od 4. véliciga travna 1848 št. 245 D. M., razglašene z poglavárstvinim raz-glasam od 9. véliciga travna 1848 št. 11008 pri starim ostanejo.

V Ljubljani 28. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Št. 3675. **Razglas** (44.) (3)

c. k. ilirskiga poglavárstva. — Zastran štem-peljnov za sojno izročitev očitnih obligacij v za-pušbi umerliga nošenih.

Zastran vprašanja: ali se ima štempelj za sojno izročitev (gerichtliche Einantwortung) za-pušbe ali za odrajtbo pupilarniga ali kuratelniga premoženja (§§. 55. in 66. patenta zastran štem-peljnov od léta 1840) po vrednosti števila ali ti-stočasne veljavnosti očitnih obligacij ravnati, je visoko c. k. denarstviniga ministerstvo v poménu s c. k. ministerstvom pravice z ukazam od 15. pro-sénca t. l. št. 41503/1825 naznanilo, de se imajo očitne obligacije v imenovanih zadévkah po njihni tistočasni veljavnosti (kursu) prerajtati, in sicer, če se ima premoženje po kakim odmertim izročiti, po veljavnosti, ktero je obligacija v dnévu njegove smerti iméla, če se ima pa pupilarno (otróčje) ali kuratélno premoženje odrajtati, po veljavnosti tistiga dné, v katerim se odrajtba premoženja ukaže. Ako bi pa v imenovanih dnévih nikakoršne stave veljavnosti (Coursnotirung) ne bilo, se ima veljav-nost po poslednjim dnévu prerajtati.

To se da po dopisu c. k. štajarsko-ilirske ka-meralne oskerbnije od 10. svečana t. l. št. 1152 sploh na znanje.

V Ljubljani 18. svečana 1849.

Leopold grof Welsersheimb,
deželni poglavár.

Mnogoverstne oznanila.

(52.) **Sémena.** (1)

Čiste prav dobre vertne, poljske in drevesne semena, kakor peruvijanski ali američanski, holandski in žlahtni angleški sladkorni krompir mernik po 4 goldinarje; lanéno seme pravo iz Rige, se dobijo pri F. J. Šmidtu v Šiški nad Ljubljano v kramariji pri kovaču.

(53.) (1)

V Šmartnu pri Litiu je služba šolmaštra, organista in mežnarja o sv. Jurji tega léta odperta. Kdor jo želi prevzeti, naj se pri gosp. Dekanu ondi za-njo oglasi.

(57.) **Somnji na Skaručni.** (1)

Po naznanji c. k. Ljubl. kresije od 22. pret. m. št. 2887, je visoko ministerstvo notranjih oprav z odpisom 31. prosenca t. l. št. 741 na Skaručni v Vodiški fari vsako léto tri somnje dovoljilo, ino scer za kramarsko blago ino za živino. Ti somnji bojo o sv. Heleni 15. malitavna, o sv. Tilnu 1. kimovca, ino o sv. Šimnu in Judežu 28. kozoperska. Če bo pa kateri teh imenovanih dni prišel na nedeljo, bo somenj vselej o pondeljik potlej. Tako bo letas, ker sv. Helena na belo nedeljo pride, prvi somenj v pondeljik, to je 16. malitavna.

Nadjamo se, de se bojo ti somnji dobro obnašali, kér ljudje radi k sv. Lucii hodijo; pristaviti pa moramo, de ne bo več pripušeno ob shodih kramarjem prodajati, kér so ravno za to somnji dovoljeni, de bi se ta nerodnost vstavila.

Skaručna 22. sušca 1849.

(59.) (1)

Pri Janezu Giontinitu, bukvarji v Ljubljani Nr. 237 na velikim tergu so na svitlo prišle in so na prodaj:

Pirhi za device, ali molitve in nauki, ktere naj si vsaka pobožna devica in sleherna pobožna žena večkrat k sercu vzame. Na svitlo dal P. Iln Jajs. Prestavil iz nemškiga en duhoven. V Ljubljani 1847. Te bukvice so vredne, de bi jih vsaka devica v svoje podučenje večkrat brala in premišljevala, veljajo 6 krajc.; 12 skupej pa 1 gold.

Molitev za ohranjenje nedolžnosti pred podobo presvete device Marije, in dve besedi svarijoče ljubezni iz Jezusovih ust keršanski mladosti. Lepa molitev, ki se mladosti obojiga spola priporoča, in veljá 3 kr. 12 skupej pa 30 kr.

Pot v nebeško domačijo. Mašne in obhajilno molitve za pobožne kristjane. Veljajo v usnjatim herbtu vezane 54 kr., v usnji pa 1 gold. in 10 kr., z zlato obrezo pa 1 gold. in 40 kr.

Pridige na vse nedelje celiga keršansko-katoljškiga léta. Zložil in na svitlo dal Anton Šerf. 2 zvezka v Gradcu 1835. léta natisnjena, veljata 1 gold. in 40 kr.

Mnogi sveti nauki in zreki iz bukev Pripovist, Pridgarja, Modrosti in Siraha. Spisal Fr. Veriti v Novim mestu 1846. Veljajo 30 kr. **Nemško pismenost za slovensko-nemške šole** v ces. kralj. deržavah. Na Dunaji 1845, vezane 11 krajc.

12. Doklada k 13. listu Novic.

Izgledi slovenskiga pisanja od L. Fleišmana. Veljajo 8 kr. 12 skupej 1 gold. 20 kr.

Slovenski Lepopisni izgledi. Spisal F. Centrih. Veljajo 10 kr. 12 skupej 1 gold. 50 kr.

Poséбно imenitne prerokbe za večno spomina vredne léta od 1846 do 1856. Iz pisem kardinala Laroša, zamaknjence Marije Štifel in zvezdogleda Nostradamus. Vezane veljajo 4 kr. 12 skupej 40 kr.

Igra za kratek čas z 32 kvartami za vléči. Veljá 4 kr. 12 skupej 40 kr.

(58.) (1)

Pri J. Giontinitu, bukvarji v Ljubljani so prišle naslednje bukve na svitlo:

Nasledovanje svetnikov božjih.

Poduka polne povésti iz življenja svetnikov, zerkalo čednosti za keršansko katoljško ljudstvo, z napeljevanjem k Bogu dopadljivim življenji. V Ljubljani 1849, v starim pravopisu in veljajo terdo vezane 45 krajcarjev. Po dolzim in širokim teh bukev slovenskim bravcam in bravkam priporočevati mende ne bo treba. Vsako dobro in koristno blagó se samo priporočuje; kdor jih bo le enkrat v roke vzel, se bo tega sam kmali prepričal.

Razun imenovaniga naslova obsežejo te bukve še té tri naslednje povésti, in sicer: *Življenje sv. Janeza Nepomucena, življenje sv. device Terezije, začetnice ojstrejšiga življenja ženskiga karmelitar-skiga reda, in žlate bukvice*, to je, napeljevanje k pobožnimu življenju in k pravi bogoljubnosti.

Te bukve se dobé tudi pri sledečih gospodih bukvarjih in bukvovézih: v Celji pri Geigerji, v Marburgu pri Fr. Leyrerji, v Radgoni pri Weitzingerji, v Novim mestu pri Wecusdeku in v Krajnji pri Rešu.

(51.) **Dve fortepijani** (2)

ste po nizki, nepremakljivi in gotovi cení pri J. Giontinu na prodaj, namreč: **Ena** od J. Bohaka na Dunaji narejena, z 5 ³/₄ oktavami in na mesengastih škerpcih napravljena, veljá 45 gold. — Druga pa od Jurja Šiferja tudi iz Dunaja z 5 ¹/₂ oktavami, veljá pa le 40 gold v srebru.

Razun tega se dobijo pri ravno tém bukvarji tudi:

Pooblicja (Portraite) vojskovodov: kneza Vindišgreca, barona bana Jelačića in grofa Radckiga, kakor tudi agitatora Košuta po 10 krajc.

(24.) **Sémena na prodaj.** (3)

V Ljubljani v Karlovškem predmestji poleg cesarskiga grabna v hiši Nr. 10 so na prodaj:

Travne semena: pahovke funt 20 krajc., mačjiga repa (Thimothäusgras) funt 20 krajc., pimpernelle ali večernice funt 10 krajc., grašice bokal 8 krajc., mernik 2 gold., košate reži bokal 12 krajc., mernik 3 gold.; raznih sort fižola z mehko in terdo ljušino, pertlikovec in opletavec, bokal po 10 in 12 krajc.

Smrekoviga sémena funt 25 krajc., **akacijeviga** 14 krajc. in **jesenoviga** 10 krajc.

Dr. Orel.

(45.) **14 Štacijonov** (3)

Kristusoviga terpljenja

je pri podpisanim bukvarji v Ljubljani na prodaj, ki so po 16 palcov visoki, široki pa po 11 in pol;

zrisal jih je A. Vogler, v kamen vrezal pa Valois. Krasno malani, s firnežem prevlečeni, v ličnih lesenih obodih (romih) in s pozlačenimi okrajiki in enakimi križčiki tokó lepó okinčeni, de zamorejo lep kinč vsaki cerkvi biti. Cena vsih 14 štacijonov skupej je 65 goldinarjev v srebru.

Razun tega se da še na znanje, de, če bi jih hotel kdo viditi, mu posamezne štacijone tudi na dom pošlemo, če nam bo le porok, de nam jih ne bo poškoval, in de nam jih bo kmali nazaj poslal! — **J. Giontini, bukvar.**

(29.)

(3)

Priporočnja vredne bukve za sv. postni čas!

Pri Janezu Giontinitu, bukvarji v Ljubljani Nr. 237 na velikim tergu so na svitlo prišle in so na prodaj:

Sveti Post ali premišljevanja in molitve v vsaki dan sv. posta. Po nemškim častitljiviga gospoda Havberja poslovenjen z dovoljenjem visoko častitljiviga Ljubljanskiga škofijstva. Natisnjen v starim pravopisu veljá nevezan 24 kr., terdo vezan 30 kr., v usnji in nekaj pozlačen 45 kr., usnjat zvezik z zlatim obrezkam pa 1 gold. in 12 kr. v srebru. Na 6 na enkrat kupljenih bukev se edine dodá.

Napeljevanje vesolno ali veliko spoved opravljati. V Ljubljani 1844. veljá 12 krajc.

Terpljenje pravičniga in pokora grešnika z nekterimi večnimi resnicami v izgledih in prigodbah i. t. d. Spisal v starim pravopisu L. Jeran in veljajo 20 kr.

Pobožnost svetiga Jožefa, molitevne in pobožljive bukve v počastenje sv. Jožefa, rednika Jezusoviga in dežel'niga potrona, olepsane s krasno podobo sv. Jožefa. Veljajo v terdih planitcah vezane 48 kr., vse v ličnim usnji pa 1 gold.

Prešerin F., Dr., Kerst pri Savici. Povest v verzih. V Ljubljani 1836. Velja 20 kr.

(38.)

(3)

Pri J. Giontinitu, bukvarji v Ljubljani No. 237 na velikim tergu so prišle te dni postne pridige v starim pravopisu na svitlo pod imenilam:

Sveta pokora, sédem postnih pridig, ktere je pridigoval v létu 1846

Pater Joahim Nastran,

duhoven frančiškanarskiga reda, in kaplan predmestne fare „Marijniga oznanjenja v Ljubljani.“

Ljubi popotniki proti dolgi večnosti! Kaj vam hočemo za sveti postni čas lepšiga in koristnišiga v roke podati? kakor bukvice nar lepšiga naména, bukvice sv. pokore, v kterih boste na eni strani ostudnost greha, nesrečni in žalostni stan grešne duše spoznali; na drugi pa pripomočke zvedili, ki nam jih je Jezus Kristus v zakramentu sv. pokore zapustil, in po kterih zamoremo, ako smo bili takó nesrečni v greh zabresti, zopet milost in gnado razžaljeniga Očeta doseči.

Imenovane pridige so takó lepe, polne pobožniga duha in v lahko umevnim jeziku pisane, de jih vsakimu, posebno pa vnetim poslušavcam božje besede, vživo priporočimo, ktere veljajo mehko vezane le 16 krajcarjev v srebru.

Dobijo se tudi po imenovani ceni pri gospodih bukvarjih: Gajgerji v Celji, Leirerji v Marburgu, Weitzingerji v Radgoni, Sigmundu v Celjovcu, Wecusteku v Novim mestu, Hofmanu v Belaku in Rešu v Krajnji.

(49.)

Eniga učenca, (3)

kteri krajnsko in nemško zna, vzame po verlih pogodbah tukajšnji bukvar J. Giontini v svojo bukvarnico, v uk bukvo prodaje. Kdor zeli v imenovano bukvarnico v službo priti, naj se za tó pri bukvarji oglasi.

(21.)

Nove bukve. (3)

Ravno zdaj je pri J. Lerherju, bukvarju v Ljubljani na svitlo prišlo, in se tudi pri J. Geigerju v Celji na prodaj dobi.

Katekizem,

kteri učí

prešiče pleméniti, rediti in debelíti, mesó in plečéta prekajvati, in bolézni prešičev spoznavati in zdraviti.

Za kmetovavce in kmetiške šole.

V nemškim spisal skušen kmetovavec.

Po priporočnji c. k. kmetijske družbe v Ljubljani poslovenjen.

Te bukve imajo 119 strani, in veljajo vezane 24 krajcerjev.

(50.)

(3)

Ena družina želi nekej njiv, pa tudi snožet v Šmartinski fari pod Šmarno goro, ali pa v njeni bližnji okolici kupiti; kdor bi kej takiga prodati hotel, nej se pri fajmoštru imenovane fare oglasi.

M. K.

(25.)

(3)

Dobro Dolensko vino na prodaj.

Pri meni v Ljubljani na Poljanah Nr. 17 je na prodaj práv dobro Dolensko vino, staro in novo, po nizki ceni. Prodajam ga na debelo od eniga védra kolikor ga kdo hoče. Vsak kupec se bo prepričal, de bo dobro kupil. *Anton Fabiani.*

(30.)

(3)

Pri Janezu Giontinitu je na svitlo prišlo: **Podoba Matere Jezusove nad vélicimi vratami c. k. orožne hiše na Dunaji**, ktera je pri streljbi na to hišo 6. in 7. kozoperska 1848 nepoškodovana ostala. Postavljena 1588, ponovljena 1725. Velja 4 krajc., 12 skupej 40 krajc.

K mnogoterim spominjem nesrečnih dni v mescu kozopersku na Dunaji pridnemo pričijoči list s svestim prepričanjem, de bo vsim resnično pobožnim v poboževanje in v tolažbo. Bolj verni čas naših očetov bi bil v tej spominja vredni prigodbi čudež spoznal in s pobožnim česanjem prihodnosti izročil, mi pa hočemo v tem opominj božji iméti, de božja reč v kljub vsim zmešnjavam oslepljenosti in strašnih viharjev čista ostane in premaga, in hočemo z duhovnam molitev moliti, ki jo je temu listu pridjal, neoskrunljivo véčno Devico prositi, de bi se taki strašni dnevi cesarskimu stolnimu mestu več ne vernili.

Ti pildki se dobé tudi pri sledečih gospodih bukvarjih in bukvovézih: v Celji pri Geigerji, v Marburgu pri Fr. Leyrerji, v Radgoni pri Weitzingerji, v Novim mestu pri Wecusdeku in v Krajnji pri Rešu.